

سه‌مای رۆژه‌لاتی

(ئەم چیرۆکە خە لاتى يەكەمى سيانزەمىن فيستيفالى گەلاويژى بە دەستەينا))

نە دەبوو كۆچى دوايى بكات، چونكە ئەستەمە بئوانم بە جى ئەو بە ئارامى بژيم. بۆ سالىك دەچيت ئەم دنيايەى بە جى هيشتوو و منى كردۆتە خۆراكى ئەژدبىهاى خەمىكى گەورە. لەو ساتەى كە هەوالى مەرگى ئەويان پىگەياندين، هەستم كرد دوو دەست لە حەواو هاتن و منيان تا چىنى حەوتەمى ئاسمان بلندكردو و لەو بەرزايىيەو بەريانامەو نىو بىرىكى ئىجگار قوول. لەو رۆژەو هەست دەكەم ئەو تارىكيەى دەروونى داگرتوو هى ئەو بىرە قوولەيه كە رىك بە قەد بەرزايى حەوت چىنەكەى ئاسمان بەرەو ناخى زەوى بردووم.

ئەو سالىكە خەوم زراو و ئەو خۆراكەى كە دەيخۆم لە دەمدا تامى ژەهرى مار دەدات. هەندى جار بۆ چەند خولەكەك چاوم گەرم دەبىت و هيشتا نووستووم و نەنووستووم، ئاژەلىكى كىوى دىت و لەشم ونجر ونجر دەكات. هاوار دەكەم و لە خەو كەم رادەچلەكيم. هەموو جارەك هەمان ئاژەل دىتەو گيانم، هەر خۆيەتى، گياندارىكى سەيرە و لە ژيانى ئاسايىمدا، لە باخچەى ئاژەلانىشدا شتى وا سەيرم نەديوو. ئاژەلەكە خۆى لاوازە، بەلام شاخىكى تىژ و ترسناكى هەيه. شىووى ئاژەلەكە ئاسايىيە، بەلام شاخە نانا سايىيەكەى ترسناك و سەيرە. رەنگە ئەگەر ئەو شاخەى نەبوايە بمتوانىبايە بە ئاسانى بىگرم و تەنانەت وەك سەگەكەى خۆم، دەستىشى لە مل بكەم. سەگىكى مېرەبانم هەيه و هۆگرمە و هۆگريم، دەيلاوئىنمەو و دەملاوئىنئىتەو.

كە هاتمە ئەم ولاتە تەمەنم دە سال بوو. چەندم پى خۆش بوو دايكەم و باوكەم بىرپارىيان دا ولات بە جى بهيلن و بىنە ئەوروپا. من لە پىنج سالىمەو لە مالى خۆمان و لەكۆلان و دواتر لە قوتابخانەى شارەكەم و لە هەموو شويئىكى ئەوئ بىزاربووم. زۆرجار خەيالەم دەكردو كە دەستىكى خۆدايى دىت و هەلم دەكيشىتە ئاسمان و رزگارم دەكات لەو شويئە. لە ئاسمان وەك مەلىكى خۆشخوان بە دەم گۆرانيىو ئەزادانە ئاسۆكان دەبىرم و بالەكانم لەسەر ئاوازە شاراو و ئەفسوناويىيەكەى شەنبای گەردوون، لىك دەدەم. هەتا ئاسمان مابىت من دەفەرم و هەر دەفەرم، چونكە لە فەرىن ماندوو نابم و قەت نىشتنەو ناكەمە ئامانج. ئەو دوو دەستەى منيان بەرز دەكردو دوو دەستى پىرۆز و خۆدايى بوون، بەلام كە لە دەمارەكانى دەستەكە ورد دەبوومەو لە دەستى خالىشم دەچوون، برا ناوئەنجىيەكەى دايكەم، كە مېرەبان و قسەخۆش بوو. ئەو ئەگەرچى درەنگ هاتە مالى ئىمە، بەلام كە هات ئارامىيەكى خۆدايى جىهانى ناوئەوى منى داپۆشى. ئىدى پىم وابوو ئەو پىغەمبەرە نەك

مرۆفئیکی ئاسایی. که گه‌یشتمه ئەم ولاتەش هەستیکی وام هەبوو، هەستەکه وەک لیفەهی ئارامی جەستە و پۆحمی داپۆشیبوو. ئەگەرچی لەگەڵ دایک و باوکم و براکەم پێگایەکی دوورودرێژ و ترسناکمان بپری و چەندین مانگی پێچوو هەتا گەیشتینە ئێرە، بەلام هەر که لە فرۆکەخانە دابەزین و هەستم بە جیاوازی شوینەکه کرد و زانیم هەزاران میل دوورم لە ولاتەکه‌ی خۆم، ئیدی ئارام بوومه‌وه. خۆشم نازانم منداڵیکی دەسالە‌ی وەک من بۆ ئەوە‌نده لە ولاتی خۆی بێزار دەبیت و ئاواتی گەیشتن بە شوینیکی تر دەخوازیت. سوید ویستگە‌ی ئارامی بوو بۆ من، ئارامییەک هەر دەنگوت ئەو ئارامییە‌یه که خالم لە سەردانە‌که‌یدا بۆ مالی ئیمە، لەگەڵ خۆی هینابووی. هەستم دەکرد لەو ئارامی و ئازادییە‌ش دەچوو که لە سەردەمی مەلیتیدا دەمنواند، ئەو کاتە‌ی که ئاسمانە‌کانم تە‌ی دەکرد و بە بالە‌کانم دروشمی سەرفرازیم لەسەر شنە‌باکاندا دەنوسیه‌وه.

سەیره، لەگەڵ ئەوه‌شدا که هەستم بەو ئارامییە‌ دەکرد، لێرەش و هاوکات هەستیکی تر هاوه‌لی ناخم بوو، بێزاربووم و بێزم دەهاتە‌وه. نە‌مدەزانی بێز لە چی دەکە‌مه‌وه، بەلام دە‌مزان‌ی ئیلنجیک هەردەم لەگە‌لمدایە و هەستیکه ناتوانم بە ئاسانی فرامۆشی بکە‌م. که لە گەرە‌کیکی ئەم شارە جواندا نیشته‌جێیان کردین، لە ئاپارتمان‌ی‌کی بە‌رزدا بووین و لە پەنجەرە‌ی ژوورە تایبە‌تییه‌که‌ی خۆمه‌وه که دەپروانییه سەر دارستانی پشتی دەریاچە‌یه‌ک، دیمە‌نیکی بە‌هەشتیم دە‌دی. دایکم دە‌یگوت ئاسایی نییه مرۆف لە بە‌ردەم چاوئە‌ندازیکی ئەوه‌نده شیریندا بیت و هەمیشە بێزار دیاربیت و بێزی بیتە‌وه. من خۆشم نە‌مدەزانی بۆ بەو دیمە‌نە‌ دلگیرە شادمان نابم. لە‌ماوه‌یه‌کی کە‌مدا فێری زمانی ئەم ولاتە بووم. قوتابی و مامۆستا سویدییه‌کان زۆر خۆشیان دە‌ویستم و لەگە‌ڵ ئەواندا هەستم بە نامۆ‌یی نە‌دە‌کرد، هیندە‌ی ئەوه‌ی لە مالی خۆماندا و لە ولاتە‌که‌ی خۆمدا هەستم پێدە‌کرد. بووم بە چوارده‌سال و ئیدی لەگە‌ڵ کور و کچە‌کانی هاوڕێم دە‌چووینە گە‌شت و سە‌یران و هاوسۆزی و هاوڕیزی لەگە‌ڵ ئەواندا دنیا‌یه‌کی جوانیان بۆ من پیکه‌ینا.

حەزم لە سە‌ما بوو، بەلام سە‌مای تە‌نیا، نە‌ک ئەو جۆرە‌ی که کور و کچیک ئاو‌یزانی یە‌ک دە‌بن. وا هەست دە‌کە‌م ئەو جۆرە سە‌مایە‌ی پۆژئاوا که پیکه‌وه‌یه جۆریکه لە سیکس، یان دە‌توانی بلێی سیکسه‌ به‌ پێوه‌ دە‌کریت. دە‌شی ئەوانە‌ی ئەو سە‌مایە‌ دە‌کە‌ن زۆر چێژی لی ببینن، بەلام من سە‌مای تە‌نیا‌ی پۆژه‌لاتیم حەز لێیه، چونکه لەو کاتانە‌ی که سە‌ما دە‌کە‌م، پووناکییه‌کی سە‌یر دل‌م فراوان دە‌کاتە‌وه. سە‌مای پۆژه‌لاتی خولیا‌یه‌که و لە دە‌ سالییه‌وه پیا‌ده‌ی دە‌کە‌م و زۆریش پسپۆرم تێیدا. سە‌ما هەم وەک وەرزش و هەم وەک هونەر و هەمیش وەک ئارە‌زوو دادە‌نیم و پیا‌ده‌ی دە‌کە‌م. جودا لە‌مانە‌ش لە‌کاتی پیا‌دە‌کردنی ئەم ئارە‌زووه‌ وەرزشی و هونە‌رییه‌دا، هەست بە‌ دروستبوونی که‌شیکی پۆحی لە‌ شیوه‌ی حالگرتن دە‌کە‌م. هەر که مۆسیقای پۆژه‌لاتی دە‌ست پێ بکات، خۆبه‌خۆ هە‌موو جە‌ستە‌م بە‌ شیوه‌یه‌کی سروشتی و هونە‌رییانه‌ دە‌لەرینه‌وه و ئە‌ندامە‌کانی لە‌شم دە‌توانن هە‌ماهە‌نگییه‌کی بی هە‌له‌ لەگە‌ڵ یە‌کتريدا بکە‌ن. لە دە‌ سالییه‌وه لە‌ ژوورە‌که‌ی خۆمدا بە‌ تە‌نیا‌ی سە‌مام دە‌کرد و تە‌نانە‌ت جلی تایبە‌تی سە‌مای پۆژه‌لاتیم هە‌بوو. جله‌کان تە‌نک بوون و دە‌یان‌توانی سحریکی جیا‌وازتر و زیاتر بیه‌خشنە‌ جە‌ستە‌ی کیژۆله‌یه‌ک، که وزه‌یه‌کی بێئە‌ندازە‌ی تێدا‌یه بۆ ژیان و هونەر. نازانم بۆ که ئەو جله‌ تە‌نک و تایبە‌تیانە‌ی سە‌ما دە‌پۆشم خۆم وەک پە‌رییه‌ک دیتە‌ بە‌رچاو که پیرۆزیی لێدە‌چۆریت. هەست دە‌کە‌م خودا لە‌ درزیکه‌وه تە‌ماشای من دە‌کات و لە‌رینه‌وه‌ی جە‌ستە‌م تا ئە‌وپە‌ری شادمانی دە‌کات. ئە‌گەر پۆژیک پێنج فەرزه‌ سە‌ما نە‌کە‌م، هەست بە‌ تاریکبوونه‌وه‌ی ناخ و تە‌نگبوونه‌وه‌ی دل‌م دە‌کە‌م.

جوودا له خولياي سەما، ھەر له مندالاييەو ھەزم له شانۆش بوو. وا دەزانم بۆ ئەو مەبەستە لە دەسائيمەو ھەريکي سەمام، تا جەستەيەکی ھونەری بۆ ئەو کاتە پەرورەدە بکەم، کە دەبم بە ئەکتەريکی کارامە و لەسەر شانۆکاندا بە زمانی ئاسايی و بە زمانی جەستەم، پەيامی شانۆنامەکە و پەيامی بوونم بەوانی تر دەگەيەنم.

خەونەکەم ھاتە دی و لە ھەژدەسائيمدا خۆم لە ئەکاديميای ھونەردا دیتەو، لەگەڵ ھاوئەکانمدا کاتيکی خۆشمان لەگەڵ شکسپير و بريخت و مۆلیر و ستريند بيرگ و ئەستروفسکی و گۆگۆل و ئەبسن و بيکيت و مروژک و ئەوانيتردا، بەسەر دەبرد. ھاوئەکانم پييان دەگوتم تارا جەستەي تۆ لەھەموومان ھونەری تر، منیش پيم دەگووتن ئاخەر من ھەموو رۆژيک، لای کەم پينج جار لە مائەو سەمای رۆژھەلاتی دەکەم. ئيقاليل و ئەندرياس و ماریا و تۆماس لە ھاوړی نزیکەکانم بوون. ئەو دوو کچ و دوو کورە لەگەڵ مندا خەونی ئەوومان ھەبوو ببين بە پينج ئەستيرەي درەوشاوەي سەر شانۆکانی سوید و جيھان. داوايان کرد فيری سەمای رۆژھەلاتيان بکەم و دەچووينە ژووری پرۆفە و فيرم دەکردن چۆن سەمای رۆژھەلاتی بکەن. چۆن نيوقەد و سنگيان بلەريننەو و چۆن ئەو لەرينەو ھەيە لەگەڵ جولەي شان و بالەکان ھاوئاهەنگ و ریک بن، کە بە ھەموويانەو بتوانن وزە و تەليسمی بە رۆحی سەماکەر و چاوی بينەر ببەخشن. ئەندرياس و تۆماس پيدەکەنين و دەيانگووت ئەگەرچی وا خەريکين فيريش دەبين، بەلام ئەم سەمايە بۆ پياو تامی نيیە، چونکە پياو مەکی نيیە تا بيلەرينيتەو، ئەو جیژی لەرينەو ھەي سيوەکانە رۆحی سەماکەر نيان و دلای بينەر شادمان دەکات. ئيقاليل و مارياش بيئەشەرمانە پيدەکەنين و دەيانگووت دوور نيیە ئادەم لە کاتي سەمايەکی ئاواي ئيقادا بە سيو سيجری لينەکراييت و بيھوش نەکراييت. ناھەقي نەبوو و بە شەرابی سيو مەست بوو، بۆيە بەھەشتی لە کيسی خۆی و ئيمەش دا.

من وەک ئەو کچ و کورە سویديانە رووکراو نەبووم و ھەردەم شەرميکم تيدا بوو کە وەکو ديواریکي ئەستور بەری شەنبای ئازادی ليدەگرتم، بە تايبەت لەسەرەتاو کە ھيشتا لە سالی يەکەمی ئەکاديميای بووم. بەھۆی پەرورەدە رۆژھەلاتيەکەمەو کەمتر قسەي ئازادانەم دەکرد و تەنانەت کە بە قسەکانی ئەوانيش پيدەکەنم، وەک ئەوان قاقام لينەدەدا، بە خەندەيەکی کورت کۆتاييم پيدەھينا.

ھەر لەسەرەتای يەکتەناسينماندا، ھەستم دەکرد تۆماس، بۆ من ھەستيکی جياوازتر لە ھاوړيەتي ھەيە. نايشارمەو مەنیش لە ناخی خۆمدا ھەستم دەکرد ئەو کورە جياوازتر لە ھەموو ئەوانی تر و وزە و کاريزمايەکی وای تيدا يە کە من بەرەو خۆی و ئاراميبەک رادەکيشيت، ئەندازەي نيیە! بەلام من بيزاريەکە و بيزاھاتنەو کەم لە پشت پەردەي ھەموو شادمانی و ھيواکاندا، ھەردەم ئامادە بوو. لە سالی دووھەمی خويندەماندا تۆماس ھەستەکی خۆی لە لا روون بوو بوو، لە لای من زۆر لەوھش روونتر بوو ھەست و نەست و يئای بکات. رۆژيک بوو کە بيزاريەکە ھيپشی بۆ ھينابووم و بە تەنيا لە کەفيترياکەدا دانيشتبووم. تۆماس ھاتە لام و پيی گووتم تارا با بجينە دەرەو و داووتت دەکەم بۆ سەيرانیکی نيو دەريا. ھيچ بەرھەلستی ئەو داوايەم نەکرد و لە چرکەيەکا دەستی خۆم لەنيو دەستيدا دیتەو و چووينە دەرەو و بەرەو کەناری دەريا ھەنگاومان دەنا. دەرياکە دوور نەبوو لەئەکاديمياکەمانەو، دوو بليتی کړی و چووينە نيو ئەو بەلەمەو کە گەشتی دوو سەعاتی بەنيو دەريادا دەکرد و دەگەرايەو ھەمان شوين. کە چووينە نيو کەشتيەکەو ئیدی دەستی من لە نيو دەستی ئەو نەمايوو، دەستی چەپی من ئالابوو نيو قەدی تۆماس و دەستی راستی تۆماس ئالابوو ملی من. دەتگووت لەوھتی ھەين پیکەوھين و لەوھتی دەستەکانمان دروست بوون وا شيوھيان

گرتووه. چوین له نهۆمی دووهمی به له مهکه، ڕوو له شه پۆله سه ما که رهکان که له ژیرتیشکی خۆردا ده بریسکانه وه، دانیشتین و هیشتا هه ره دهستی من له که مه ری ئه و و دهستی ئه و له ملی مندا بوو. له و ساته دا هه یچ شتیکی ترم له بهر نه ما بوو، هه یچ، ته نانه ت بهریم له وهش نه ده کرده وه من کیم و خه لکی کویم و تۆماس کییه و خه لکی کوپیه. ئاو یزانه که ئه وه نده سروشتی بوو، ده تگوت به له مه که نیو له بی خودایه و ئیمهش په یکه ره که ی (ڕوودان) ین. ده می هینایه پیشه وه و چرپه یه کم گوئ لیبوو که تیکه ل به ماچی نه رمایه گویم بوو. (تارا خۆشم ده ویی، به قه د هه موو دنیا خۆشم ده ویی). نه مه ده زانی چرپه کان ماچن یان ماچه کان چرپه ن. ئاو یته که ده تگوت سهریکه و له لیوه کانی من کراوه. هینده م زانی لیوه کانمان تیکه ل ن و گهرم دا هاتوون و دهسته کانیشمان خۆرسک ده جو لین و په بیان به هه موو شو یینیکی جهسته ی یه کتری بر دووه. من نازانم ئه گهر ئه و شو یینه ژوو ریکی نیو مالیک بووایه و سه رپشتی به له میک نه بووایه که ده یان که سی دیکهش له ده ورو بهرماندا بوون، ئه و ڕۆژه ئیمهش وهک ئاده م و ئیقا زه فهران به به ری دره خته تابوو ه که ی به هه شت ده برد یان نا، به لام ئه و ڕۆژه و له سه رپشتی به له مه که لیمان نه خوارد و به چیژی چرپه و ماچه کانی ئه قین، که له تامی شه کره سیو و ههنگوینی قیان که متر نه بوون، ڕازی بووین و نه مانزانی بۆ وا زوو کۆتایی به گه شته که مان هات. ئه و گه شته ی ههسته کانی ئیمه ی گه یانده ترۆپکی هۆشیاری و نهسته کانی ئیمه ی گه یانده جزوری په روه رگاری مه زن. که له به له مه که دابه زین و به ره و ویستگه ی پاسه کان چووین، تا هه ری که به ره و ماله وه سواری پاسیکی جیاواز بین، ئینجا دهستی راستی من به نیوقه دی ئه و و دهستی چه پی ئه و له ملی منه وه ئالابوو. پێش ئه وه ی سواری پاسه که بم، به ماچیکی تیکه ل به چرپه، ئه مجاره هه ر دوو کمان پیکه وه و به یه کده نگ و ئاوازی سروشتی گوتمان که به قه د هه موو گه ر دوون یه کتری مان خۆش ده ویت. له چه ند چرکه یه کدا موچورکم پێدا هات و وام هه ست کرد ئه و ساته وه ستانه، که له ساتیکی سه مای ڕۆژئاوایی ده جوو، تامی هه موو ساته کانی سه ما ته نیاکانی ڕۆژه لآت ده دا. ئیستا ده زانم جیاوازی ته نیایی و پیکه وه بوون، ته نانه ت له سه ماشدا چیه و چۆن ئیمه ده توانین هینده دوور بین له یه کتری و ته واوی ته مه نی ئیمه ی کجانی ڕۆژه لاتی ته نیاییه کی ئالۆزه و له نیو ئاپۆره کاندان و ن بووه.

ئه و ڕۆیشت به ره و ویستگه ی پاسه که ی گه ره کی خۆیان و پاسه که ی منیشی تیدا بووم که وته جو له به ره و ویستگه ی مه به ست، که کۆتایی گه ره که که ی ئیمه یه. ڕیک له گه ل جو له ی پاسه که دا ئینجا هه موو شتیکم بهرکه وته وه. بهریم که وته وه که من کچیکی ڕۆژه لاتییم و ئه وه ی که له گه ل تۆماسدا کردم به داب و نه ریتی کوردانه ی من نه نگ و نه شیاوه! ترسیکی زۆر ڕۆحمی هه راسان کرد. ئه و دوو کاتژمیره ی که له نیو به له مه که بووم، ئه وه ی بیزاری بیته له بهر و هۆشی مندا نه ما بوو. بیزاری چیم له بهر به مینیت، من که ناو و ناو نیشانی خۆم بهرچوو بیته، بیزاریم چۆن له بهر ده مینیت! به لام له گه ل جو له ی پاسه که دا و که خۆم بهرکه وته وه، بیزاریه که دیسانه وه، به لام ئه مجاره به ئه ندازه یه کی زۆر زیاتر و تیکه ل به ترسیکی بیسنوور، هاته وه ویزه م. که گه یه شتمه وه ماله وه به بیدهنگی چوومه وه ژوو ره که ی خۆم و ئه و که وته نی که له سه ر سیسه مه که م که وتم سی ڕۆژی پێچوو تا بتوانم هه ست به بوونی خۆم، بکه مه وه. دایکم و باوکم و برا که م زۆر نیگه رانم بوون و هه موویان نازیان ده کیشام و منیش هه ر به ئاسته م ده متوانی وه لامی ئه و میهره بانیه ی ئه وان به خه نده یه کی تال بده مه وه. له ناخی خۆمه وه وامده مزانی ئه گهر دایکم و باوکم بزانن له گه ل تۆماسدا چه ند هه زار ماچی فریشتانه مان پیکه وه کردوو و ئاو یزانی یه کتری بووین، چۆن ئه و میهره بانیه یان

وهردهچهرخیت و چۆن ئیدی بهههشتی شهپۆلهکانم لی قهدهغه دهکهن و ئیدی دهریاکان له باتی ئاو، بۆ من دهبنه دۆزهخ و شهپۆلی ئاگریان پیندا دهروات.

هر ئه و رۆژه دایکم پینشیاری کرد بۆ رهوینهوهی بیزاریم سهگیکم بۆ بکریت و هر که دلتهنگ بووم لهگهڵ سهگهکهمدا بجمه بیاسهیهکی دارستان. ئیدی ئه و سهگه خنجیلانهیه که ناوم نا نامۆ، بوو به مایه ی دلدانهوه و ئارامیم و هر بیاسهیهک لهگهڵ ئه ودا چه ن دین ههنگاو له بیزاری و بیزهاتنهوه دووری دهخستهوه. ئه گهرچی له کولتووری ئیمه دا مرۆقهکان سهگ به گلاو دهزانن و بیژی لیدهکهنهوه، وهلی من نامۆم ماچ دهکرد و بوو بههۆی ئه وهی هیچ نهبی ئه و چه ن د ساته ی که لهگهڵ ئه ودا دهیم، ههستی بیزاریم بره ویتتهوه.

تۆماس پیتی سهیر بوو دوا ی ئه و سێ رۆژه ی که له ماله وه نهخۆش بووم و گهرامه وه ئه کادیمیا، بۆ ئاسایی ئه و دهوینم و وهک ئه قینداریک مامه له ی لهگهڵ ناکه م. له راستیدا من ئه و ههسته ئاگرین و بهرینه ی خۆم دهشارده وه و به زمان شتیکی دیکه م دهردهبری و دهمگوت هیشتا زوو به ئه قین و من نامه ویت خۆم به شتیکی دیکه وه خهریک بکه م و ئه وه ی ئه و رۆژه روویدا نامه ویت روو بداته وه. ئه وه ی من دهمگوت درۆیه کی رۆژه لاتیانه بوو که بهردهوام بۆ شارده نه وه ی ههسته کانمان دهمانکرد و پیتی پهروه ده بوو بووین. له راستیدا، ئه و دوو سهعاته بوو به هه وینی فراوانبوونه وه ی فهنتازیای من و ئه و ههزاران ماچه له خه یالی مندا بوون به ملیارده ها ماچ و چرپه کانیش بوون به زهنگیکی بهردهوامی گویم. له وساوه من ههست دهکهم بهردهوام به گویمدا دهچرپیندریت و دهنگی تۆماس تیکه ل به ژیهه کانی گویم بووه. هه وه له کانی تۆماس لهگه ل مندا ئاکامی بیهوده یی بوو. نازانم چۆن دهمتوانی ههستیکی ئه وهنده بهرین و عه شقیکی ئه وهنده شیرین بشارمه وه و له گویم داده نان و چ شوینیکی دهروونم بوو هینده بیمه رانه ئه و عه شقه ی لهگۆر دنا. له وه تی ئه و عه شقه م لهگۆرناوه، له خۆشه و یستی دهرسم و چه ز ناکه م به تیله ی چاویش ته ماشای هیچ پیاویک بکه م.

- تۆماس هیچ هه له یه کی لهگه ل تۆ کرد، که له ئه قین بیزار و بیبه ری بیت؟

ئه گهرچی ئیستا تۆماس له ژیا نی مندا نه ماوه و دوا ی هه وه له بیهوده کان په یوه ندی لهگه ل کچیکی دیکه دا دانا، به لام دهزانم ئه وه ی له نیوان تۆماس و مندا روویدا کرۆکی عه شقیکی بالا بوو. تا مابی و تا مابم نه له بیرمان دهچیتته وه و نه دهتوانین به که سی دیکه ی ببه خشین. تۆماس خۆی پیتی گووتم ئه وه یه که م ماچی نه بوو له ژیا نیدا، به لام قهت چرپه یه کی ماچاوی وا که خۆیشی لای سهیره بوو، نه یده زانی دهنگی خۆیه تی یان هی خودا، به لام دهیزانی له ژیا نیدا بۆ هیچ ژنیکی تر، دووباره نابیتته وه. ئه و خۆیشی دهیزانی و دهیگوت عه شق ته نها یه ک جار له ژیا نی مرۆفدا روو ده دات و ئه و جار هه ل لهگه ل مندا بووه. ئه و چه ن د جاری تر دهیگوت تارا با ببینه وه به په یکه ری ماچ و به ئاو یزانه وه بچینه وه نیو له پی خودا. تۆماس له و سهیره یه ی من سه ری سوور دما، چونکه منیش نکۆلیم له بیئه ندازه یی خۆشه و یستی خۆم نه ده کرد بۆ ئه و. پیم دهگوت تۆماس ژیا نی له مه و دوا ی من بریتی ده بیت له و دوو سهعاته ی که له سه ر شه پۆله کاندای له با وه شی تۆدا به سه رم برد، چونکه دهزانم ئه وه ئه و عه شقه بوو که ته نها جاریک له ژیا نی مرۆفدا روو ده دات. تۆماس دهزانم من و تۆ ئیستا مرۆقین وهک هه موو ئه و ژن و بیاوانه ی که له هه موو شوینیک ده یانبینین، به لام گومانم له وه نییه له و دوو کاژیره دا که ده ریا له ئامیزی گرتبووین، ئیمه دوو فریشه بووین و بیبه ری بووین له هه موو گونا هه کانی مرۆف و مرۆقایه تی. تۆماس گومانم له وه نییه که هه تا ژیا نم مابیت ناتوانم که سم وهک تۆ خۆش بویت، به لام ببووره که ناتوانم ئه و په یوه ندیه له سنووری ئه و

ماچانه بېرېنمه ووه و پېكه ووه بگهينه دوورگه يه كي ترسناك. من ئىستاش نازانم بۇ له باتى هاوسه رېتى گوتم دورگه ي ترسناك. من نازانم ترس بوو له دايك و باوكم يان ههستىكى ديكه ي نهينى له پىشتى خۇدوورخستنه ووه بوو له تۆماس. له راستيدا دايك و باوكى من ئەگەرچى رۆژه لاتی بوون، به لām هينده تاريكبير و دواكه وتوو نه بوون نه توانم رازييان بكه م كه تۆماسم خۇش ده ويت و دهمه ويت ژيانى هاوسه رى له گه لدا پيكبه ينم. ده زانم له سه ره تاوه ده بووه مقو مقو و ده يانگوت كورى سويدى بۇ تۆ دست نادات و ئيمه كولتورمان جيايه و ئايينمان جيايه، به لām له ئاكامدا رازى ده بوون و كه تۆماسيشيان ببينيبايه به و هه موو شيرينى و رووخوشى و كاريزما هونه ريبه ي كه له سيما و جولهيدا به دى ده كرا، خۇشيانده ويست و شانازيشيان پئوه ده كرد.

ددانى پيدا دهنيم كه ئەوه يان زياتر خه تاي خۆم بوو، به لām ئەوانم كردبوو به بيانوو. ههر نه متوانى بزانم بۇ وام كرد و ئەو هيزه ره شه چ بوو پالى پئوه دهنام بۇ نيو تاريكايى و ده پوست له پووناكى ئەقيني تۆماس ببه شم بكات. ئىستاش نازانم ئەو هيزه بۇ پالى پئوه دهنام سه ماى ته نيائى رۆژه لاتی بكه م و له چيژى سه ماى پيكه و به ي رۆژئاوايى دوور بكه و مه ووه و بيزم هه لسي نيت.

پازده ساله له سويدم و وا بيست و پينجه مين مۆمى ته مه نم ده كوژينمه ووه. ئەگەرچى له و ماوه ي پازده ساله دا زۆر به ده گمه ن به ته له فۆنيك قسه م له گه ل خالم ده كرد، ئەويش له و كاتانه ي كه له له گه ل دايك قسه ي ده كرد، كه چى كه هه والى مه رگى خالميان به دايك گه ياند، من زه مينله رزه يه ك له قه وارهدا دروستبوو. ئەوه ساليكه ئەو بوومه له رزه يه ئارامى لى هه لگرتووم و بيزارى و بيزه اتنه و هه كه شم دووباره به لām به ريزه يه كي زۆر زياتر بۇ هاتووه ته ووه و گرئاسا هوروژم بۇ ده هينيت. ته نانه ت نامۆى خنجيلانه ش ناتوانيت به روانينه پر له وه فا و ميهره بانبيه كه ي، دلنه واييم بداته ووه. خه وزرانه كه م پى باشتره له نووستن، چونكه كه جار و بار بۆچهد خوله كي ك خه و ده چيته چاوم، ئاژه له كه په يدا ده بيته ووه و شاخه كه ي ده متوقينيت.

- تارا، ئاژه ليك هه يه پيى ده گووتريت يه كشاخ و له نيوان هه ر دوو چاويدا ته نها يه ك شاخى هه يه. دياره ئەگه ر له راستيشدا نه بيت له ته له فيزيون، له فيلمى جيهانى ئاژه لان ديوتته. ئەو ئاژه له ي كه له خه ودا ده ببينيت وه ك ئەو يه كشاخه يه؟ مه به ستم ئەوه يه شاخه كه ي ده كه ويتته نيو چاوانى؟

ئاژه له كه ي كه بۆته مۆته كه ي من دوو پيى هه يه، به لām وه ك مه يموون به يارمه تى ده سته كانيشى ده روات. له راستيدا هه ندى جار ليم تيكه ده چيت و كه له خه و راده چله كي م و دايك ديت ئاره قه كانم ده سريتته ووه و ده پرسيت رۆله ديسانه ووه كابووسه كه يه، نازانم پيى بلنم مروقم دى يان مه يموون يان ئاژه لى كيوى. سه ير ئەوه يه شاخه كه ي له سه ريدا نييه و له نيوچه وانيشيدا نييه. شاخه كه ي كه وتوته خواره ووه و له ژير ناوكيدا يه. ئەوه ساليكه به رده وام هه ر كه خه و ده چيته نيوچاوانم ئەو يه كشاخه ديتته ووه و په لامارم ده دات. نازانم په يوه ندى مه رگى خالم و ئەم بوومه له رزه ده روونيه ي من چيه، خۆ من كه منداليش بووم و ئەو كاته ي كه له ولاتى خۆمان بووم په يوه نديه كي توندوتول و تايبه تيم له گه ل خالمدا نه بوو، نه هۆگرى بووم و نه هۆگرم بوو، به لām چونكه ميهره بان بوو و دايك خۇشى ده ويست و منيش...

- تۆش خۇشت ده ويست؟
كه ئەو ده هاته مالمان، چونكه له شارىكى تره ووه ده هات چهند رۆژيك ده مايه ووه. دواجار من ته مه نم هه شت سال بوو، دوو سال پيش هاتنمان بۇ سويد، ئەوجاره ي كه به جان تايه كي گه وره ووه هات و

گووتی له سهربازی ههلهاتووم و ئیدی دهبیته خۆم بشارمهوه. دایکم پیتی گووت که له مالی ئیمه بمینیتتهوه. شهپی نیوان عیراق و ئیران بوو، هاورپیکانی خالم ههموویان کوژران و تهرمهکانیان دهگهراپهوه. ئهوجاره خالیشم به ریکهوت پزگاری بوو بوو، بویه بریاری دا لهسهربازی ههلبیت و بیت لهشاریکی تردا خۆی بشاریتتهوه. دایکم زۆری پی خۆش بوو که براهی لهمهگ پزگاری بووه، زۆرتیش پی خۆش بوو که له مالی ئیمه دا بمینیتتهوه و پیتی گووت که ئهوه ههموو پوژئی دهچیتته سهه کار و ناچاره مندالهکانی لهمالهوه به تهنیا بهجیبهلیت و له قوتابخانهوه ههردهم نیگهرانی مالهوهیه، بهلام لهمهودوا دلنیاپه، چونکه براهی لهگهله ئیمه دا لهمالهوهیه. هاتنی خالم تهنیا دلنیاپی نهبوو بۆ دایکم، ئارامی بوو بۆ منیش و براهشم، که ئهوه دوو سال له من مندالتر بوو. به هاتنی خالم و مانهوهی له مالمان بۆ ماوهی دوو سال، من پزگارم بوو له....

- مهگری تارا، بهردهوام به له گپانهوه، ئیمه خهریکه نزیک دهبیتهوه له چارهسهه. به هاتنی خالت بۆ مالتان تۆ له کێ، له چی پزگارت بوو؟

ئهمرۆ ناتوانم هیچی دیکه بلیم، بهلکو ههفتهی داهاوو بتوانم. تهماشنا چۆن لهبهه ئارهقه ههموو جلهکانم تهه بووه و چۆن ههموو جهستهه دهلهرزیت. لهکاتی راجلهکینهکانیشم له کابووسهکان ئاوام بهسهردیت. لهه ساله دا شهوه نهبووه مۆتهکهی ئهوه ئاژه له یهکشاخه به تهوژمی ترسهوه رامنهچلهکینیت و نهخاته نیو ئهوه دۆخهوه. من ئازار دهچیزم دکتۆر، نازانم چۆن پهسنی ئهوه نازاره بکهه که ههستی پیدهکهه.

- تارا ئهمه سالیکه، ههفتهی جاریک من و تۆ گفتوگۆ دهکهین و ههموو شتیکی دیکهت باس کردووه، ئهوه نهبی که ئیستا خهریکه بیلیت و پیوسته بۆ من باسی بکهیت. بهردهوام به، خهریکه دهگهینه کۆتایی ئهوه کابووسهی که دهبیینیت. تۆ لهوهتی بیزاریت و بیزت دیتتهوه نهخۆشیت و پیوستت به چارهسههه، نهک تهنیا ئهوه سالی پیشوو، که خهوت دهزپی و تووشی خهموکی هاوویت. تارا، مهگی خالت، دهروونی تۆ وروژاند و نهستی تۆی ههلاودیوو کردهوه، دهن تۆ له پینج سالییهوه تووشی گریههک بوویت که پوژ به پوژ و سال له دواي سال کویر بووتهوه و پیوستی به کردنهوهیه. به هاتنی خالت بۆ مالی ئیوه تۆ پزگارت بوو له پیاویک که ئیستا له شیوهی ئاژهلیکی کیوی یهکشاخدا دیتته خهونت. تارا گیان، پيش ئهوهی خالت بیته مالتان، که دایک و باوکت دهچوونه دهوام کێ ئاگای لیتان دهبوو؟ قهینا تارا، بگری، گریان شتیکی خراپ نییه. بگری بهلام زۆر گرنکه ئهوهی بیست ساله له دهروونی خۆتا دهیشاریتهوه، ئیستا بۆ من دهری ببری. ئهوه پیاوه کێ بوو تارا؟ پیوسته بیرت بیتهوه و باسی بکهیت.

- چۆن زانیت بیست ساله؟ دکتۆر گیان، مادهه زانیت بیست سال بهه له ئیستا رووی داوه، دهشی بشزانی که چی رووی داوه. بهلی ئهوه کاته پینج سال تهمههه بوو. هیشتا سالیکم مابوو بجمه قوتابخانه. ماوهیهک ئهوه له مالمان بوو، ئیدی دایکم به دلنیاپهوه دهچوو دهوام. باوکم زۆری خۆش دهویست چونکه برای بچووی بوو. مام تهمههه بیست سال بوو ئهوه دهههه من پینج بووم. جهستهیهکی لاوازی ههبوو. ههه له مندالییهوه دهستی لهخویندن بهردابوو، باپیرهه بردیووی بۆ بازاری میکانیکیهکان و لای فیتهریک کردبووی به شاگرد. ئهوه مامهیهه لهو کاته دا زۆرجار له لامان دهمایهوه بۆ ئهوهی ئاگای لیمان بیت. بهلام ئهوه میهرهبان نهبوو، لیی دهههه و دهیگوت ئهگهه به دایک و باوکت بلپی لیج داوی نوکی زمانت داخ دهکهه. منیش له ترسا بیدهنگ دهبووم. که دایک و باوکم له دهوام دههاتنهوه، هیچ باسی ئهوه لیدانانهه بۆیان نهدهکرد. لهو ساتانهه که نهدهتوانی

هیچ بلیم زور رقم له دایکم و باوکم هه لدهستا. به تایبهتی ئه و کاتهی که له گه ل مامدا ده یانکرد به گالته و جه فهنگ و نه یانده زانی ئه و چی له من کردوه.

- تارا، ئه گهرچی ده زانم بیره یانانه وهی ئه و ساتانه ناخۆشه، به لام پیم بلیم مامت به چی لیمی ده دایت؟ ئه ی شوینی ئه و لیدانانه دهرنه ده که وتن تا دایکت بیبینه، به تایبهت ئه و کاتانهی که له هه مام ده یشوشتی؟

- نا، هیچ شوینی دیار نه بوو، به لام من ههستم پی ده کرد که چه ند ئازاری زوره. له کاتیکدا که لیمی ده دام جهسته لاوازه کهیم ده دی و ههستم ده کرد چۆله که یه کی ته نیام و له نیو قه فه سی سنگی ئه ودا دیلم. په راسۆکانی دیار بوون و ده تگوت شیشی زیندانیکی ئینفیرادین و منیان له پشتی خۆیان شار دۆته وه. که لیمی ده دام خۆی پرووت و قووت ده کرده وه. هیچی له بهر نه بوو. ئه و نه ک هه رخۆی، منیشی پرووت ده کرده وه و به پروتی لیمی ده دام. زور خرابی لیده دام! مه گهر خودا بزانیته چه ند ناخۆشه و چه ند ئازاری هه یه که به پروتی لیت بدن و که سیش نه بیت بگاته فریات. من بیکهس نه بووم، دایک و باوکم هه بوو، به لام له و کاته دا ئه وان له مال نه بوون و نه شم ده ویرا هاوار بکه م تا دراوسیکان فریام بکه ون. مام هیند به چاوی سووره وه هه ره شه ی ده کرد که ههستم به لال بوون ده کرد ئه و کاتانه و دای ئه وهش که دایکم و باوکم ده هاتنه وه، هه ر نه مه ده ویرا فرزه بکه م.

- به ده ست لیمی ده دای یان به پیته کانی؟ یان به شتیکی تر؟ مه گری و هه ول ده بیرت بکه ویتته وه به چ ئامرازیک یان ئه ندامیکی لیمی ده دایت؟

نا به دهستی نه بوو، به پیته یی نه بوو، شتی بوو له شاخی ئازه ل ده چوو، به لی به شاخه که ی ژیر زگی لیمی ده دام. ریک وه که یه کشاخه که ی کابووسه کان. دکتور ئایا ئه و ئازه له ی که له کابووسه کاند ده بیبیم مامه؟ ... په لاماری ده دام و سه ره تا شاخه که ی ده کرده نیو ده ممه وه و تا بنی قورگم ده په ستاند. یه عم ده هات و ده رشامه وه، زور ده رشامه وه، به لام ئه و هه ر به رده وام ده بوو له لیدانم و ده ممی دابچرپوو و شاخه که ی به ناویدا ده هینا و ده برد و وه ک شیت پیته که نی و منیش هه رده گریام و ده رشامه وه و ئه ویش هه ر پیته که نی... ئیع....

- ئازیزه که م بگری، به لام به رده وامیش به، سه ری داوه که مان گرتوو و ده بیت ئه مپۆ تا کۆتایی بچین و بگه ینه چاره سه ر. پیم بلیم، ته نیا ئه وه نده بوو، هه ر ده یخسته ده منته وه یان شتی تریشی ده کرد؟ هه ر یه ک جار ئه مه روویدا، یان زورجاری تر؟

نا شتی تریشی ده کرد، به لام نه ده بوو بیگیرمه وه چونکه نوکی زمانی داخ ده کردم، ده یگوت ئه وه ی من له گه ل تۆی ده که م ده بیت یه کسه ر له بیرت بچیتته وه، ده نا ده تکوژم. ئیستا نازانم چۆن بیرم که وته وه! به لام هیشتا ش زورکال رووداوه که ده بینم. وه ک ئه وه ی له تاریکیه کدا بیت و ته نها پرووناکی تاله شقارته یه ک دیمه نه که بخاته روو. دای ئه و جار هه ر پرووی دایه وه. هه ر جارئ مام ده هاته مالمان که ئاگی له ئیمه بیت، به و جوړه لیمی ده دام. برا بچوکه که می له ژووره که ی دیکه داده نا و ده رگا که ی له سه رکلیل ده دا و له ژووری نووستنه که ی دایکم و باوکم له منی ده دا. تا بووم به هه شت سالیش هه ر لیمی ده دام، ده یان جار لیمی داوم، زوری لیداوم. خو من ته واو له بیري خۆم برده بووه وه، که چی وا بیرم ده که ویتته وه و ده یگیرمه وه. ئه وه یه که م جار ده یگیرمه وه دکتور، تکایه با دایکم و باوکم نه زانن، ده زانم ئه گهر مام بزانیته گپراومه ته وه ده مکوژیت. یان باوکم ده گهریتته وه بۆ ئه وئ و مام ده کوژیت. من چه ز ناکه م ئازاری که س بده م، به لام ئه و ئازاری منی دا! نا، نا دکتور، پیم خۆشه تۆله ی خۆمی لیکه مه وه، چونکه ژبانی منی ویران کرد. وا سالیکه

نەخۆشییەكەى من مالهوهمانى هەراسان کردوو و تروسكایى خۆشى لە دەروونی خیزانى ئیمەدا نەماوه. خۆ من رقم لەدایک و باوکیشمە که ئیمەیان بە تەنیا بەجێدەهێشت لە لای مام و دەزانم هەمووی خەتای ئەوانە. نازانم که نەیاندهتوانی لەگەڵمان بمیننەوه بۆچی دروستیان کردین. ئیستا که بە نەخۆشییەكەى من ئەوەندە پەریشان بوون، پیم خۆشه و چیژی لێدەبینم. نەدەبوايه ئیمە لای هەرکەسیک بەجی بهێلن، بە تاییبەت لای مام. ئەو بە درێژایی سی سال نەک هەر نازار، بەلکو ئەشکەنجەى داوم.

ئەو کاتەى که خالم هات و لەمالی ئیمە مایهوه، ئیدی مام نەیدەتوانی لیم بدات چونکه تەنیا نەبووین. تەنھا ئەو کاتەى که خالم هات، من پزگارم بوو لە مام. بەلای خالم پزگاری کردم، ئیدی ئەو قەت نەیتوانی لیم بدات، تا ئەو کاتەى که ئیدی دایکم و باوکم برپاریان دا مالهکه بفرۆشن و بچن بۆ ولاتیکی تر.

نەدەبوو خالم بمریت. هەست دەکەم بە بی ئەو لەم دنیاىدا تەنیام و گورگ دەمخوات. ئەو تەنیا لەو تەى ئەو مردووو من هەموو شەویک دەیان جار نازەله یەک شاخەکه دیتەوه گیانم. دکتۆر، ئایا نازەله یەکشاخەکه ماممە!؛ مادەم خالم نەماوه، مام دیتەوه گیانم و لیم دەدات.. نا.. نا.. نا.. نامەوێت مام ببینمەوه، دەترسم....

2009/09/05